

REFERAT Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 d. 05-09-2024

Mødedato Torsdag d. 05. september 2024 kl. 11:30

Mødested Ærø Rådhus

Mødedeltagere Peter Hansted, Bent Juul Sørensen, Flemming Boye, Knud Borck, Minna Henriksen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Status - Erhvervsområdet.....	4
Likviditet ultimo juli md. 2024.....	5
Løbende budgetopfølgning ultimo juli 2024.....	6
Gældspejlemærke.....	7
Borgmester Vilhelm Andersens Legat - Regnskab 2023.....	11
Forsikringer - Aktuarrapport 2023.....	12
Orientering om sygefravær og vikarudgifter 2. kvartal 2024 for Ældre og Sundhed.....	14
Magtanvendelser i 2023 i hjemmeplejen og på plejecentre.....	16
Forpligtende samarbejde 2024-2027: Ærø og Svendborg Kommune.....	17
Havne - Regulativ, takster og ordensregler 2025.....	19
Salg af grund - Matr. nr. 78 St. Rise By, Rise, Kirkeballevej 11, 5970 Ærøskøbing.....	22
Anlægsbevilling til stormflodsprojekter i 2024.....	24
Ansøgning om støtte til Projekt Maritime Battery Life.....	26
Status på implementeringen af Ærøs Klimaplan 2022.....	30
CO2e-opgørelser for Ærø 2023.....	33
Godkendelse af referat.....	35

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

S2020-10537

Sagsfremstilling:

Her skal dagsorden godkendes.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Godkendt.

Bent Juul Sørensen bemærker, at han har fremsendt sag til dagsordenen, som ikke er sat på. Sagen er ikke modtaget rettidigt, og er derfor ikke på dagsordenen.

Punkt 2: Status - Erhvervsområdet

S2018-1670

Indledning:

Orientering omkring status vedrørende erhvervsområdet.

Sagsfremstilling:

Turist- og erhvervsdirektør Chris Hammeken giver en status på erhvervsområdet for Ærø Kommune.

Økonomi:

Ej relevant.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og erhvervsudvalget

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at status tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Taget til orientering.

Punkt 3: Likviditet ultimo juli md. 2024

S2023-5332

Indledning:

Til ethvert Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde samt Kommunalbestyrelsesmøder, udarbejder Løn- og Økonomi økonomiske statusopgørelse.

Sagsfremstilling:

Til orientering for Økonomi- og Erhvervsudvalget fremsender Løn og Økonomi opgørelser over:

- Styringscockpit indeholdelse oplysninger omkring bruger skat, servicedrift mm pr ultimo juli 2024
- Forventet kassebeholdning ultimo 2024

Økonomi:

Ikke aktuelt.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Løn- og økonomi indstiller, at der foreliggende materiale tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Taget til orientering.

Bilag

Styringscockpit pr. ultimo juli 2024

Forventet kassebeholdning 2024 til ØEU 5. september 2024

Punkt 4: Løbende budgetopfølgning ultimo juli 2024

S2023-5332

Indledning:

Til ethvert Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde, udarbejder Løn- og Økonomi en overordnet budgetopfølgning pr. sidste afsluttede måned til orientering.

Sagsfremstilling:

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på sit møde den 6. maj 2021, at der månedligt skal fremlægges en løbende budgetopfølgning for rammer under Ærø Kommune. Såfremt der er en afvigelse i forhold til budget i den pågældende måned, og i forhold til forbrug samme måned sidste år, på 8% eller mere end 8%, vil området være markeret med rødt.

Økonomi:

Ikke aktuelt.

Økonomisk påtegning:

Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling:

Løn- og Økonomi indstiller, at det foreliggende materiale tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Taget til orientering.

Bilag

Løbende budgetopfølgning ultimo 2024 Tabel 1

Løbende budgetopfølgning ultimo juli 2024 Tabel 2

Punkt 5: Gældspejlemærke

S2024-1477

Indledning:

Under budgetopstartsmødet den 9. april 2024, blev det aftalt at administrationen skulle udarbejde et oplæg til et supplerende pejlemærke vedr. gældssætning, som skulle behandles politisk efterfølgende.

Ærø Kommune har de seneste år anvendt pejlemærker for drift og likviditet samt rammer fra KL vedr. serviceudgifter og anlægsudgifter. For Budget 2025 er pejlemærker og rammer aftalt til:

Driftspejlemærke	Minimum 22 mio. kr. i driftsoverskud hvert år
Likviditetspejlemærke*	Minimum ca. 36 mio. kr. i likviditet i 2027
Serviceramme	Maksimum ca. 418 mio. kr. i 2025
Anlægsramme	Maksimum ca. 29 mio. kr. i 2025

*) Likviditetspejlemærket består af henholdsvis 25 mio. kr. til økonomiskberedskab og opsparing til nye færger med 3,6 mio. kr. pr år fra 2022 og frem fratrukket forbrug i "for-projektet" til nye færger.

Ovenstående pejlemærker og rammer vurderes til at være hensigtsmæssige styringsredskaber til at sikre et budget i balance, ligesom at de har vist sig at være velfungerende i praksis over en årrække.

De eksisterende pejlemærker og rammer er endvidere implementeret i Ærø Kommunes økonomiske styringscockpit, så politikerne løbende kan følge med i overholdelse af pejlemærker og rammer.

Sagsfremstilling:

Ærø Kommune har en relativ høj gæld pr. borger. Primo 2024 havde Ærø Kommune en samlet langfristet gæld på 324 mio. kr. Befolkningstallet lå i marts 2024 på 5.944 personer, hvilket giver en gæld pr. borger på ca. 54.600 kr. pr. borger i marts 2024.

KL har i publikationen "Kend din Kommune 2024" udarbejdet en liste med gæld pr. borger for alle kommuner. Nedenfor kan ses gæld pr. borger for de Fynske kommuner og de Ø-Kommuner, som vi normalt sammenligner os med ift. regnskab 2022.

Kommune	Gæld pr. borger	Placering blandt alle kommuner
Nyborg	47 kr.	3
Nordfyn	3.169 kr.	4
Odense	7.124 kr.	11
Middelfart	10.233 kr.	27
Faaborg-Midtfyn	10.571 kr.	29
Langeland	13.134 kr.	51
Assens	13.366 kr.	53
Kerteminde	16.279 kr.	71
Svendborg	21.861 kr.	88

Fanø	22.969 kr.	90
Ærø	53.606 kr.	95
Læsø	58.630 kr.	96
Samsø	110.253 kr.	98

Kommunernes gæld pr. borger spænder fra 0 til 110.253 kr. pr. borger ved regnskab 2022, hvilket er et udtryk for at kommunernes økonomiske forudsætninger, historik og strategi er meget forskellige. Der tegner sig et billede, hvor Ø-Kommunerne har høj gæld pr. borger, som følge af høje udgifter til infrastruktur, havne og færger fordeles på relativt få borgere.

Ærø Kommunes gæld er primært optaget med fast rente og har derfor lav risiko for større udsving i renter/afdrag. Den årlige ydelse og afdrag på gæld ser i hovetræk således ud:

	I perioden 2025 til 2031	2032	I perioden 2033 til 2039
Ydelse pr. år	Fra ca. 26 til 24 mio. kr.	Ca. 15 mio. kr.	Ca. 12 til 9 mio. kr.
Afdrag pr. år	Fra ca. 23 til 21 mio. kr.	Ca. 12 mio. kr.	Ca. 10 til 8,5 mio. kr.

Under forudsætning af Ærø Kommune ikke optager ny gæld, så vil Ærø Kommune opleve at ydelser på den langfristede gæld falder betydeligt i 2032, hvilket andet lige vil give større handlefrihed end i dag til eksempelvis råderum eller afdrag på den resterende langfristede gæld.

Det skal i den sammenhæng bemærkes, at Ærø Kommune har planlagt nye anlægsinvesteringer, som i de kommende år vil medføre nye låneoptag og træk på likviditeten. Likviditeten er budgetteret til at falde betydeligt i de kommende år, hvilket fremgår af nedenstående tabel, bl.a. pga. tilskuddet til anlægsprojektet i Søby Havn.

Likviditet	2024	2025	2026	2027
Primo	Ca. 95 mio. kr.	Ca. 55 mio. kr.	Ca. 41 mio. kr.	Ca. 41 mio. kr.
Ultimo	Ca. 55 mio. kr.	Ca. 41 mio. kr.	Ca. 41 mio. kr.	Ca. 43 mio. kr.

Likviditeten vil være faldende fordi der i perioden er planlagt flere udgifter til anlæg end der er planlagt i driftsoverskud og nye låneoptag. Hertil kommer, at der endnu ikke er budgetteret med udgifter til stormflod i forbindelse med stormfloden i oktober 2023 og nye færger.

Er der behov for et gældspejlemærke?

At indføre en nyt gældspejlemærke, som supplement til de eksisterende pejlemærker, kan rent praktisk relativt let implementeres i budgetarbejdet. Oplysningerne er allerede implementeret i det økonomiske styringscockpit i form af Ærø Kommunes gæld pr. borger sammenlignet med landsgennemsnittet. Et gældspejlemærke kan ligeledes indgå i budgetarbejdet frem mod prioriteringsdebatten.

Optag af gæld giver dog en fleksibilitet i budgetlægningen og kan være med til at sikre, at de øvrige pejlemærker overholdes. Hvis man fx ønsker at bruge hele anlægsrammen på ca. 29 mio. kr., kan det kun gøres ved at bruge af likviditeten, optage gæld eller at øge driftsoverskuddet. På den måde, kan udviklingen i gæld styres via de eksisterende pejlemærker, hvilket kan illustreres ved følgende eksempler (i simplificeret form):

1. Ved et pejlemærke for driftsoverskuddet på 22 mio. kr. samt et anlægsbudget 29 mio. kr., så kan differencen på 7 mio. kr. kun finansieres af likviditeten eller låneoptag. Hvis likviditetspejlemærket på ca. 36 mio. kr. samtidig kun lige præcis er overholdt, kan differencen på 7 mio. kr. kun finansieres via yderligere låneoptag, hvilket giver en stigning i gælden på 7 mio. kr. plus renter. Alternativt skal de andre pejlemærker justeres.
2. Hvis man omvendt har et gældspejlemærke, der er opbrugt og som skal overholdes, så kan et anlægsbudget på 29 mio. kr. kun overholdes, hvis det finansieres af likviditeten eller et øget driftsoverskud.

Dermed giver muligheden for gældsoptag en fleksibilitet i budgettet, som kan være gavnligt at kunne anvende ved pludseligt opståede udgifter, fx reparationer efter en stormflod, større reparationer på færgerne eller lignende. Det vurderes, at et fast pejlemærke for gæld i budgettet, vil lægge nogle stramme rammer for budgetlægning og vil, alt andet lige, medføre nødvendige ændringer i de øvrige pejlemærker.

Kommunalbestyrelsen bliver hvert år forelagt en sag vedr. udnyttelsen af lånerammen for det enkelte år. Lånerammen for 2023 blev behandlet i Kommunalbestyrelsen d. 13. marts 2024. Her redegøres der for muligheden for låneoptag og Kommunalbestyrelsen tager stilling til, om lånerammen ønskes anvendt fuldt ud.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at Kommunalbestyrelsen drøfter om et budget i balance skal fungere med et fast pejlemærke for gæld eller gennem en drøftelse om en langsigtet strategi for kommunens gæld og anvendelse af låneoptag, der efterfølgende kan indskrives i principper for økonomistyring.

Det er i denne forbindelse vigtigt at holde for øje, at det ikke er alle anlægsprojekter der kan lånefinansieres. Ordinære anlæg som veje, bygninger, kystsikring mv. kan i udgangspunktet ikke lånefinansieres. Lånefinansieringen er primært tilgængeligt ved projekter vedrørende havnene, færgerne samt energibesparende tiltag på bygninger.

Administrativ bemærkning:

Baggrund for eksisterende pejlemærker

Pejlemærkerne vedr. servicerammen på ca. 418 mio. kr. i 2025 og bruttoanlægsrammen på ca. 29 mio. kr. i 2025 er opstået pba. udmeldinger fra KL. De forsøger at fordele de aftalte rammer fra økonomiaftalen mellem KL og staten, mellem de enkelte kommuner. Det er vigtigt at overholde disse rammer, da en samlet overskridelse fra kommunerne kan medføre økonomiske sanktioner fra staten på kommunerne.

Pejlemærket vedr. driftsoverskuddet på 22 mio. kr. eksisterer for at sikre, at efter udgifterne til drift er afholdt, skal der fortsat være midler til at afholde udgifter til anlæg og afdrag på lån. Hvis der ikke optages nye lån, vil dette pejlemærke ikke være tilstrækkeligt til at kunne finansiere anlæg og afdrag på lån, hvorfor det, alt andet lige, vil medføre en nedgang i likviditeten, med mindre at man opjusterer pejlemærket for driftsoverskuddet.

Likviditetspejlemærket på ca. 36 mio. kr. ultimo 2027, hvoraf ca. 11 mio. kr. er opsparing til færgeprojektet, eksisterer for at sikre, at der altid er midler i kommunekassen til at kunne afholde både planlagte og uforudsete udgifter. Likviditeten er et udtryk for resultatet af de tilbageværende indtægter, når alle udgifter er afholdt. Likviditeten er dermed både påvirket af indtægter, driftsudgifter, anlægsudgifter, afdrag og renter på lån samt optagelse af nye lån.

Principper for økonomistyring

Ærø Kommunes økonomistyring er formaliseret og beskrevet i dokumentet "Principper for økonomistyring" som er godkendt af Kommunalbestyrelsen. Dokumentet opdateres efter behov. Seneste version er version 1.2. Dokumentet er vedlagt sagen. Af særlig interesse for sagen kan fremhæves afsnit 10 "Finansiell strategi".

Økonomi:

Ikke relevant

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Løn og Økonomi indstiller, at Kommunalbestyrelsen drøfter:

1. Om der er behov for ét supplerende pejlemærke i budgetarbejdet i form af et gældspejlemærke, som supplerer de eksisterende pejlemærker vedr. drift og likviditet samt rammer for service og anlæg
2. Såfremt der ønskes et gældspejlemærke, hvilket pejlemærke der ønskes udtrykt i gæld kr. / pr. borger. Ærø Kommunes gæld pr. borger var i marts 2024 ca. 54.600 kr.
3. Såfremt der ikke ønskes et gældspejlemærke, om der er behov for en opdatering af Principper for økonomistyring afsnit 10 i forhold til en langsigtet strategi for gæld pr. borger.

Beslutning på Direktionen 13-05-2024

Løn og Økonomi, v/ Jørn Lundsgaard og Kasper Breinbjerg deltog i punktet og redegjorde for sagen.

Direktionen anbefaler at fastholde nuværende pejlemærke, dvs. at der ikke laves nye pejlemærker.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Økonomi- og erhvervsudvalget anbefaler, at administrationen udarbejder et oplæg til mulige gældspejlemærker, der tager hensyn til lånoptagning til færger.

Bilag

Ærø Kommune årlige afdrag og ydelser pr 22. april 2024

Kend din kommune - side 14

Styringscockpit ultimo marts 2024

Principper for oekonomistyring ver 1.2 - Hoveddokument og bilag - opdateret august 2023

Punkt 6: Borgmester Vilhelm Andersens Legat - Regnskab 2023

S2018-3015

Indledning:

Regnskab 2023 for Borgmester Vilhelm Andersens Legat, fremlægges til godkendelse og underskrift.

Sagsfremstilling:

Løn og Økonomi har udarbejdet årsregnskab 2023 for Borgmester Vilhelm Andersens Legat.

- Regnskab, ledelseserklæring samt protokol for 2023 fremlægges hermed til godkendelse og underskrift.
- Aftalebrev 2024 om revision af årsregnskab. Dette dokument beskriver, dels at BDO er valgt som revisor for legatet, dels hvordan revisionen tilrettelægges, samt Ledelsens ansvar for så vidt angår udarbejdelse af årsregnskabet, herunder den løbende bogføring. Dokumentet fremlægges hermed til godkendelse og underskrift.

Økonomi:

Løn og Økonomi har udarbejdet årsregnskab 2023 for Borgmester Vilhelm Andersens Legat.

Regnskabet er forhåndsgodkendt af revisor

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Løn og Økonomi indstiller at:

- Årsregnskab 2023
- Ledelseserklæring
- Protokol 2023
- Aftalebrev 2024

Godkendes og underskrives.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Indstillingen fra Løn og Økonomi anbefales godkendt.

Bilag

Borgmester Vilhelm Andersens Legat, Årsregnskab 2023

Protokol Borgmester Vilhelm Andersens Legat 2023

Ledelsens erklæring Borgmester Vilhelm Andersens Legat

Revisionspåtegning Borgmester Vilhelm Andersens Legat 2023

Aftalebrev Borgmester Vilhelm Andersens Legat

Punkt 7: Forsikringer - Aktuarrapport 2023

S2024-1310

Indledning:

Der foreligger årsrapport vedr. Ærø Kommunes arbejdsskaderisiko 2023.

Sagsfremstilling:

Da Ærø Kommune er selvforsikret på arbejdsskadeområdet, er der foretaget aktuarberegning af risikoen på arbejdsskadeområdet for 2023. Beregningen er sidst udarbejdet i 2018.

Aktuarberegningen er foretaget af Aktuarfirmaet Frank Cederbye og beregningerne viser, at hensættelsesbehovet ultimo 2023 er opgjort til 5,3 mio.kr, og det vurderes i rapporten at en uændret hensættelse på 5. mio.kr. vil være retvisende.

I forbindelse med afslutning af regnskab 2023, er aktuarberegningen forelagt revisionen, som ikke havde bemærkninger til at man fortsætter med uændret hensættelse.

En kommune er ikke forpligtet til at hensætte en reserve som beskrevet, men Folketinget har vedtaget, at overvejelserne skal indgå i en kommunens beslutninger, om at være selvforsikret, af hensyn til konkurrencelighedsprincippet.

Det skal således fremgå af Ærø Kommunes regnskab, at der er en hensættelse til brug for kommunens anslåede forpligtigelser ved at være selvforsikret.

Historik:

Der blev i forbindelse med budget 2011 besluttet ikke at opspare reserver i en egentlig pulje til dækning af arbejdsskader. Forpligtigelsen skal honoreres fra sag til sag, hvis den ligger ud over den årligt afsatte budgetramme.

Aktuarrapport skal udarbejdes hvert 5. år.

Retsgrundlag:

LBK nr 919 af 25/06/2024, arbejdsskadesikringsloven.

Tværgående politikker:

Kommunens forsikringspolitik.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

På baggrund af rapporten foreslås det, at bibeholde den nuværende hensættelse på 5 mio.kr.

Økonomisk påtegning:

Der er i regnskab 2023 hensat en forpligtelse på 5 mio. kr. vedr. arbejdsskader.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller:

- at aktuarrapport 2023 godkendes
- at den nuværende hensættelse på 5 mio.kr. til arbejdsskader bibeholdes.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Indstillingen fra Teknisk afdeling blev godkendt.

Bilag

Ærø Kommune aktuarrapport 2023 med underskrift

Punkt 8: Orientering om sygefravær og vikarudgifter 2. kvartal 2024 for Ældre og Sundhed.

S2024-2583

Indledning:

Kultur- og Socialudvalget får en kvartalvis orientering om sygefravær, vikarudgifter og ledige stillinger på Ældre- og sundhedsområdet.

Sagsfremstilling:

Der har været følgende i 2. kvartal 2024:

Vikarudgifter til eksterne vikarer i 2. kvartal 2024 (udgifter fra 1. kvartal 2024 og udgifter for 2023 er opstillet til sammenligning)

Kvartal	Q2 2024	Q1 2024	Q4 2023	Q3 2023	Q2 2023	Q1 2023
Hjemmeplejen	995.621 kr.	810.650 kr.	1.313.476 kr.	2.196.535 kr.	2.731.931 kr.	1.344.064 kr.
Plejecentre	183.839 kr.	19.494 kr.	65.917 kr.	51.856 kr.	41.253 kr.	73.030 kr.
Sygelejen	36.866 kr.	131.942 kr.	134.413 kr.	456.774 kr.	507.765 kr.	269.618 kr.
Total	1.216.326 kr.	962.086 kr.	1.513.806 kr.	2.705.165 kr.	3.280.979 kr.	1.686.715 kr.

Sygefravær 1. kvartal 2024 opgjort i procent (procenttal fra 2023 er opstillet til sammenligning)

Organisatorisk enhed	Q2 2024	Q1 2024	Q4 2023	Q3 2023	Q2 2023	Q1 2023
Samlet Ældre og Sundhed	10,08	11,43	11,55	8,07	9,9	10,63
Administrationen	2,36	7,47	8,73	7	8,84	5,47
Sundhed og Forebyggelse	2,21	1,27	12,86	12,73	18,11	10,3
Hjemmeplejen	19,03	17,87	18,05	13,27	12,01	16,64
MÆC	8,83	11,66	9,34	7,25	8,62	7,21
Rise	6,80	5,24	4,96	5,3	7,85	6,54
Søkilden	9,51	12,76	15,58	6,57	9,10	12,62
Madservice	8,39	11,61	3,94	5,6	4,45	2,45

Sygeplejen	7,85	8,96	12,86	12,73	18,11	18,05
------------	------	------	-------	-------	-------	-------

Tidligere har sosu-elever og pædagogisk assistent elevs sygefravær talt med i sygefraværet for administrationen i Ældre og Sundhed. Disse tal nu er taget ud af beregningerne og vil være det fremover.

Ledige stillinger pr. 1.7.2024.

Organisatorisk enhed	Antal ledige stillinger
Administrationen	0
Sundhed og Forebyggelse	1
Hjemmeplejen	12
MÆC	2
Rise	0
Søkilden	3
Madservice	0
Sygeplejen	0

Økonomi:

Ikke relevant.

Sagen afgøres af:

Kultur- og Socialudvalget.

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Kultur- og Socialudvalget:

- Tager orienteringen til efterretning.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 22-08-2024

Tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Taget til orientering, med bemærkning om at udvalget fortsat afventer handlingsplan for sygefravær.

Punkt 9: Magtanvendelser i 2023 i hjemmeplejen og på plejecentre

S2024-2501

Indledning:

Orientering om de magtanvendelser, der har fundet sted på plejecentre og i hjemmeplejen i 2023 i Ærø Kommune.

Sagsfremstilling:

I 2023 blev der modtaget og registreret følgende magtanvendelser overfor borgere på plejecentre og i hjemmeplejen i Ærø Kommune:

§136 c Lov om Social Service, kortvarig fastholdelse i personlig hygiejnesituationer:

Der er godkendt to indberetninger.

§ 136.f. Lov om Social Service, Flytning uden samtykke:

Der er godkendt én indberetning.

I Ældre- og Sundhedsområdet arbejdes der løbende med at minimere antallet af magtanvendelser. Der har i 2022 bl.a. været afholdt kursus for medarbejderne i "Implementerings- og læringsforløb i forebyggelse, håndtering og læring af voldsomme episoder i ældreplejen" og i 2023 været afholdt kursus i "Mentalisering i omsorgs- og relationsarbejdet".

Retsgrundlag:

Lov om Social Service.

Økonomi:

Ikke relevant.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Kultur- og Socialudvalget anbefaler:

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 22-08-2024

Tages til orientering.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Tages til orientering.

Punkt 10: Forpligtende samarbejde 2024-2027: Ærø og Svendborg Kommune

S2024-1848

Indledning:

Samarbejdsaftalen om det forpligtigende samarbejde med Svendborg Kommune er genforhandlet for perioden 2024-2027 (bilag 1). Aftalen fremsendes til politisk behandling.

Sagsfremstilling:

I forbindelse med opgave- og strukturreformen pr. 1. januar 2007 fik en række mindre kommuner, herunder Ærø Kommune, mulighed for at fortsætte som selvstændige kommuner. Dette under forudsætning af, at en række specialiserede opgaver løses af en eller flere af de nærliggende kommuner, eller at der gives ministeriel dispensation til, at kommunen selv står for opgavevaretagelsen. Jf. Bekendtgørelse om det kommunale forpligtende samarbejde (bilag 2).

Ærø Kommune har i alle årene samarbejdet med Svendborg Kommune. Formålet med aftalen er at beskrive, hvordan det forpligtende samarbejde mellem Ærø og Svendborg Kommune tilrettelægges, således at opgaverne løses i godt, åbent og konstruktivt samarbejde mellem de to kommuner.

Nærværende aftale indgås for perioden 2024-2027 og erstatter den hidtidige aftale, der blev indgået i 2019.

Aftalen indeholder delaftaler på følgende områder: 1) Natur- og miljøområdet, 2) Socialområdet og 3) Specialundervisningsområdet.

Der foreligger regnskabsopgørelse for det forpligtende samarbejde for 2023 (bilag 3). Derudover er der vedhæftet budget for 2024 samt budgetopfølgning for 1. kvartal 2024 (bilag 4). Udgifter fordeles mellem Svendborg, Langeland og Ærø Kommuner efter forholdstal. Desuden er der vedhæftet dispensationer som vedrører aftalen (bilag 5).

Til orientering er der indgået følgende aftaler, som ligger udover nærværende aftale om forpligtende samarbejde:

- det specialiserede voksenundervisningsområde - Mobilitet, Tale og Høre (ikrafttrædelse januar 2023) - mellem Ærø Kommune og Svendborg Kommune
- specialundervisning og specialrådgivning m.v. til børn med syns- og kommunikationsvanskeligheder og børn med særlige behov - mellem Ærø Kommune og Region Syddanmark (ikrafttrædelse januar 2024)
- proteseforsyning af amputerede borgere (ikrafttrædelse maj 2024) - mellem Ærø Kommune og Svendborg Kommune
- specialrådgivningen for 0-6 årige (ikrafttrædelse august 2024) - Ærø Kommune og PPR Svendborg

Vedlagt findes:

Bilag 1: Aftale om forpligtende kommunalt samarbejde mellem Ærø Kommune og Svendborg Kommune for perioden 2024-2027 (inkl. delaftaler)

Bilag 2: Bekendtgørelse nr. 446 om det kommunale forpligtende samarbejde

Bilag 3: Budget 2024 + budgetopfølgning 2024 1. kvartal

Bilag 4: Regnskab 2023

Bilag 5: Dispensationer ift. aftale om forpligtende samarbejde mellem Ærø Kommune og Svendborg Kommune for perioden 2024-2027

Økonomi:

Budgettet på områder med forpligtende samarbejde med Svendborg kommune, bliver årligt reguleret vedr. udarbejdelse af budget til 1. behandling, efter fremsendelse af regnskab/budget fra Svendborg kommune.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Kultur- og Socialudvalget

1. anbefaler samarbejdsaftalen godkendt

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 22-08-2024

Anbefales godkendt som indstillet.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Kultur- og Socialudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Bilag

Bilag 1: Oplæg til aftale om forpligtende kommunalt samarbejde mellem Ærø Kommune og Svendborg Kommune 2024 - 2027

Bilag 2: Bekendtgørelse nr. 446 om forpligtende kommunale samarbejder

Bilag 3: Regnskab 2023 - Forpligtende samarbejde

Bilag 4: Budget samt opfølgning 2024 1 kv. - Forpligtende samarbejde

Bilag 5: Dispensationer - forpligtende samarbejde Ærø Svendborg 2024 - 2027

Punkt 11: Havne - Regulativ, takster og ordensregler 2025

S2024-2421

Indledning:

Stillingtagen til Havnevæsenets regulativ, takster og ordensregler gældende for 2025.

Sagsfremstilling:

Havnefogeden fremlægger forslag til opdateret regulativ, takster og ordensregler for 2025. Grundlaget er:

- Regulativ, takster og ordensregler for indeværende år 2024 (vedhæftet som bilag)
- Beslutning KB 17/4 2024 vedr. bortfald af færgernes betaling af vareafgifter for passagerer og biler under 3.500 kg, samt bevarelse af maks.grænsen for afgifter
- Takstblad fremskrevet fra 2024 til 2025 (se bilag)
 - Uændrede takster fra 2024:
 - Sommerstrøm faste bådpladser
 - Kraftstrøm, TS-strøm og Ferskvand gæstesejlere mv
 - Studepladser/salgsvogne
 - Takster vedr. Søndre Bedding
 - Ventelister
 - Adresse på Havnekontorerne
 - Gæstesejlere
 - Autocamperparkering
 - Hvis takster for gæstesejlere og autocamperparkering, i lighed med ved prioriteringsdebatten 27/9 2023, besluttet fremskrevet med KL's fremskrivning 4,0% og dernæst afrundet til nærmeste hele 5 kr. vil det betyde stigning på 10 kr. for døgtakster, dog 15 kr. for passagerskibe > 12 personer.
 - Øvrige takster reguleres efter KL's skøn for pris- og lønudvikling fra 2024 til 2025 med 4,0% (inkl. efterhæng fra 2022 og 2023 på +0,1%)
- Øvrige forslag til ændringer/præciseringer i forhold til 2024:
 1. Tillæg til den gennemsnitlige strømudgift øges fra 55 øre til 95 øre pr. kwh. Ovenstående i stedet for at fakturere målerleje/adm.gebyr ved hver aflæsning/faktura som blev vedtaget sidste år. Målerleje faktureres i så fald kun en gang årligt.
 2. Registreringsgebyr svarende til flyttegebyret (277,90 kr. 24-niv.) opkræves ved hver ny registrering af fast bådplads, herunder helt nye, flytning efter eget ønske, ejerskifte, ægtefæller/børn/arvinger, bådskitte der medfører behov for ny plads, opsigelse og genregistrering o.l. Der er meget stor udskiftning og stigende antal omregistreringer mv. af bådpladser. Alene i denne sæson er der indtil nu registreret ca. 180 ændringer af bådpladser (opsigelser, nye, flytninger o.l.) Sidste sæson var der i alt mere end 300 ændringer. Dette skal ses i forhold til, at det samlede antal fastliggende er omkring 500.
 3. Vinterplads i vand uden fast bådplads sættes til samme takst som en helårsplads. Lystbåde uden tilknytning kan ikke bare placeres gratis for vinteropbevaring ved broerne.
 4. Både, der bruges til fremleje og floteller o.l. bør betale højere takst end blot som almindelig fast bådpladsleje. Det kan vel betragtes som en form for erhverv. Hvis denne aktivitet skal være tilladt bør bådpladslejer indhente tilladelse til udlejning ved havnemyndigheden og betale samme takst som en autocamper pr. udlejet overnatning. Deres lejere bruger havnens faciliteter, hvilket bl.a. er set annonceret på air-bnb.
 5. Der kan ikke tilknyttes mere end 1 konkret båd til en given bådplads. Der kan altså ikke skiftes mellem flere af egne både på samme plads.
 6. Udlandsgebyr 100 kr./år hvis adresse udenfor Danmark. Dette dækker udsendelse af bådpladsfaktura og årsmærket. Ved yderligere fakturering eller brev til udlandet pålægges 50 kr. i portogebyr.
 7. Ved salg/overdragelse af båd, er sælger ansvarlig for båden og dertil knyttede udgifter, indtil ny ejer enten har fjernet båden fra havnen eller har registreret sig på fast bådplads.
 8. Bopæl/Fast ophold på både i havnen. Bør betale en højere fast pris end blot den rene bådpladsleje. Der slides forholdsmæssigt mere på havnens faciliteter vand, bad, toiletter, affald. Forslag udover bådpladslejen: Forudbetaling fx. 4.000 kr./kvartal per person. Herudover betales strøm efter forbrug og for bad i vinterperioden.

9. Hvis bådpladslejer ikke er bosat på Ærø skal der afgives kontaktoplysninger på lokal opsynsperson: navn, adresse, telefon og mail

Såfremt gæstesejler-taksterne fastholdes uændret fra 2024 til 2025, bør der ikke ske automatisk/teknisk fremskrivning af havnens budget for gæstesejler- og autocamperindtægter, idet der så vil være tale om en egentlig rammebesparelse, der kun kan realiseres ved nedsat serviceniveau, da der ikke kan forventes fortsat vækst i antallet af gæstesejlere/autocampere.

Historik:

Havnevæsenets regulativ, takster og ordensregler ajourføres årligt i forbindelse med budgetlægningen for det kommende år.

Teknik-, miljø- og havneudvalget vedtog på møde 8. april 2021 regulativ for studepladser og salgsvogne på havnene. På møde 24/2-22 blev nye placeringer fra 2022 besluttet. (S2022-695)

På møde i Kommunalbestyrelsen 22. februar 2023 besluttedes, at takster vedr. salg af strøm følger forudgående kvartals gennemsnitlige afregningspris tillagt 0,55 kr./kwh. (S2022-11044)

På møde i Kommunalbestyrelsen 17. april 2024 blev færgerne, med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2024, fritaget for betaling af vareafgifter for passagerer og biler under 3500 kg. Maks.grænsen for vareafgifter blev bevaret. Havnens rammebevilling blev ikke kompenseret for denne årlige mindreindtægt på 239 tkr.

Retsgrundlag:

Havneloven.

Tværgående politikker:

Turisme og Erhverv.

Økonomi:

I lighed med de tidligere 4 år reguleres taksterne (hvis ikke konkret takstfastsættelse) efter KL's skøn for pris- og lønudvikling (ekskl. overførsler). Fremskrivningen er ifølge budgetvejledning 2025-28 på 3,9% fra 2024 til 2025. Korrigeret for efterhæng fra B24 på -0,3% fra 2022 til 2023 og +0,4% fra 2023 til 2024 bliver den samlede fremskrivning på 4,0%.

Jfr. ovenfor bør budgetindtægtsposterne for gæstesejlere og autocampere ikke automatisk fremskrives fra 2024 til 2025-niveau, såfremt det besluttes, at disse takster skal fastholdes uændret. Det er reelt en rammereduktion, hvis havnens indtægtsbudget fastholdes uden at de faktiske realiserbare indtægter kan følge med.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi bemærker, at såfremt taksterne for lystbåde og autocamperer ikke pris og løn fremskrives, vil havnens ramme skulle nedskrives med samlet 229 tkr. idet rammens indtægter automatisk er fremskrevet jvf. KL's pris fremskrivning.

Såfremt taksterne fremskrives, vil rammen ikke skulle reguleres.

Såfremt taksterne ikke fremskrives, vil den manglende indtægt på 229 tkr skulle dækkes af en tillægsbevilling, finansieret af kassebeholdningen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Havnefogeden indstiller, at det fremlagte forslag til regulativ, takster og ordensregler for 2025 godkendes.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-08-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalget indstiller, at det fremlagte forslag til regulativ, takster og ordensregler for 2025 godkendes.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Økonomi- og erhvervsudvalget anbefaler Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling godkendt med den tilføjelse, at taksterne for gæstesejlere og autocampere også prisfremskrives, og at der ved fremtidige takstsager udarbejdes en oversigt over takster i andre havne i nærområdet.

Bilag

Havnetakster 2025 fremskrivningsark til TMHU 20-08-2024

Endeligt regulativ takster ordenregler 2024 til tryk

Punkt 12: Salg af grund - Matr. nr. 78 St. Rise By, Rise, Kirkeballevvej 11, 5970 Ærøskøbing

S2021-10418

Indledning:

Stillingtagen til fastsættelse af ny mindstepris på byggegrund beliggende Kirkeballevvej 11, 5970 Ærøskøbing.

Sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsen besluttede den 19. januar 2022 af sælge matr.nr. 78 St. Rise By, Rise beliggende Kirkeballevvej 11, 5970 Ærøskøbing.

Grunden er ubebygget. Tidligere beboelse er nedrevet af Ærø Kommune. Grunden er 461 kvm. og egnet til opførelse af et tinyhouse, en garage eller lign. mindre byggeri.

Med henvisning til ejendommens byggeretsværdi og at der er betalt tilslutningsbidrag til offentlig kloak på ejendommen, blev mindsteprisen i 2022 fastsat til 100.000 kr. Da salgsprisen skal tillægges moms er den faktiske udbudspris 125.000 kr. Der har været interesse for køb, men det vurderes, at den fastsatte udbudspris er for høj set i forhold til grundens størrelse og beliggenhed.

En mere realistisk udbudspris kunne være 48.000 ex. moms svarende til 60.000 kr. incl. moms.

Omkostningerne til handlen deles mellem køber og sælger.

Historik:

Jf. ovenstående.

Retsgrundlag:

Bekg. nr. 396 af 03.03.2021 om offentligt udbud ved salg af kommunens henholdsvis regionens faste ejendomme.

Tværgående politikker:

Ingen.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Indtægt fra salg af byggegrunde og udgift til handelsomkostninger er ikke indarbejdet i kommunens budget med henvisning til usikkerheden herved.

Indtægter og udgifter fra et salg medtages ved først kommende budgetopfølgning.

Økonomisk påtegning:

Løn og Økonomi er enig i ovenstående beskrivelse.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at matr.nr. 78 St. Rise By, Rise beliggende Kirkeballevej 11, 5970 Ærøskøbing, udbydes til salg til en mindstepris på 60.000 kr. incl. moms. Omkostningerne til handlen deles mellem køber og sælger.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-08-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at matr.nr. 78 St. Rise By, Rise beliggende Kirkeballevej 11, 5970 Ærøskøbing, udbydes til salg til en mindstepris på 60.000 kr. incl. moms. Omkostningerne til handlen deles mellem køber og sælger.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Bilag

Matr. nr. 78, St. Rise By, Rise, Kirkeballevej 11, 5970 Ærøskøbing

Punkt 13: Anlægsbevilling til stormflodsprojekter i 2024

S2024-1722

Indledning:

Der skal træffes beslutning om den endelige finansiering af stormflodsprojekterne, efter at Ærø Kommune ultimo juni 2024 modtog bevilling fra den statslige stormflodspulje, der fuldt finansierer stormflodsprojekterne.

Sagsfremstilling:

Ærø Kommune har den 15. maj indsendt ansøgning til den nationale stormflodspulje om tilskud og lån til i alt 11 projekter, med en samlet økonomi på 23,24 mio. kr.

Det skete på med udgangspunkt i Kommunalbestyrelsens beslutning den 17. april 2024, hvor omfanget af stormflodsskader var opgjort til i alt 26,2 mio. kr. Kommunalbestyrelsen godkendte, at der blev ansøgt om tilskud på 25% og lån til de resterende 75% af projekterne, i så fuldt et omfang som stormflodspuljen ville give mulighed for. Kriterierne for stormflodspuljen gav dog kun mulighed for at ansøge om tilskud til udgifter afholdt i 2024, og de ansøgte projekter er derfor tilpasset hertil.

Der blev ansøgt om tilskud og lån til følgende projekter:

1. Urehoved: Vejanlæg
2. Strandvejen: Vejanlæg og kystsikring
3. Borgnæs Møllevej: Vejanlæg og kystsikring
4. Havsmarken: Vejanlæg og kystsikring
5. Marstal Lystbådehavn
6. Ærøskøbing trafikhavn
7. Ærøskøbing lystbådehavn
8. Eriks Hale, kystsikring
9. Drejet, Kystsikring med mindre vejanlæg
10. Nevrestien: Stianlæg
11. Øhavsstien: Stianlæg

Ærø Kommune modtog svar på ansøgningen den 26. juni 2024. Det ansøgte beløb på 23,24 mio. kr. opnåede et tilskud på 5,81 mio. kr., svarende til 25% af den tilskudsberettigede udgift, og en lånedispensation på op til 17,43 mio. kr. Den statslige bevilling sikrer således, at der foreligger en 100 finansiering af stormflodsprojekterne i 2024.

Det er et vilkår for både tilskud og lån, at udgiften er gennemført i 2024 og udgiften afholdt i kommunens 2024-budget. Derfor var administrationen også allerede i foråret gået igang med at forberede udbud af de større anlægsarbejder, med det sigte, at alle anlægsopgaver skal gennemføres i 2024. Der er dog en usikker knyttet hertil i form af vejrlig. De større vejprojekter og reparation af kystsikringsanlægget ved Drejet og Eriks Hale kan risikere at blive forsinket, såfremt vejret (meget regnsfuldt efterår, storm eller stærk frost) forhindrer gennemførelsen af projekterne. Det vil betyde, at alle udgifter til eventuel færdiggørelse i 2025 vil skulle betales helt og holdent af Ærø Kommune, idet stormflodspuljen ikke dækker disse udgifter.

For at sikre finansieringen af de 75% af anlægsudgifterne, som Ærø Kommune har opnået lånedispensation til, skal den konkrete lånoptagelse godkendes.

Historik:

Stormfloden den 20.-21. oktober betød omfattende ødelæggelser af de Ærøske veje, stier, kystsikringsanlæg og havne. Sagen er politisk behandlet på følgende møder:

Den 17 januar 2024 behandlede Kommunalbestyrelsen den første opgørelse af skadesomfanget og godkendte udgifter til skader, som var gennemført i perioden umiddelbart efter stormfloden.

Den 17. april 2024 godkendte Kommunalbestyrelsen opgørelsen af udgifter for 2023 og 2024, og gav administrationen bemyndigelse til at afsende ansøgning til den statslige stormflodspulje om tilskud og lån til udgifter på op til 26,2 mio. kr.

Den 19. juni 2024 behandlede Kommunalbestyrelsen et lukket punkt vedr. indgåelse af rådgiveraftale om udbud af anlægsopgaver.

Retsgrundlag:

Den nationale stormflodspulje, der har hjemmel i Finanslov for 2024, tekstbemærkning 106.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets lånevejledning, og bekendtgørelse nr. 1714 af 13. december 2023 om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Økonomi:

Fremgår af sagsfremstillingen.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi bemærker, at der er modtaget tilsagn om tilskud på 5.81 mio kr. samt tilsagn om lånedispensation på 17.43 mio kr.

Konsekvens af låneoptag (renter og afdrag ca. 1 mio kr.) er indregnet i budgetforslag 2025-2028.

Godekendelse af anlægsbevillingerne indebærer samtidig frigivelse af tilsvarende rådighedsbeløb i 2024.

Såfremt anlæggene ikke fuldføres i 2024, vil udgiften i 2025 skulle finansieres af kassebeholdningen, idet tilsagn om tilskud og tilsagn om lånedispensation kun gælder arbejde udført i 2024.

Sagen afgøres af:

Økonomiudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller:

- at der godkendes en samlet anlægsbevilling på 23,24 mio. kr. til de nævnte 11 stormflodsprojekter
- at anlægsudgiften finansieres ved den opnåede bevilling af et tilskud fra stormflodspuljen på 5,81 mio. kr. og ved at der optages lån på op til 17,43 mio. kr. til finansiering af den resterende anlægsudgift.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Indstillingen fra Teknisk afdeling blev godkendt.

Bilag

Ærø - Tilsagn om lånedispensation for 2024 for kommuner med lavere likviditet ifm tilsagn om tilskud til genopretning efter stormflod

Tilsagn tilskud_Stormflodspuljen

Punkt 14: Ansøgning om støtte til Projekt Maritime Battery Life

S2024-2437

Indledning:

Stillingtagen til ansøgning om støtte på 200 tkr. til Maritime Battery Life projektet for brugte batterier fra Ellen.

Sagsfremstilling:

Teknisk afdeling har den 1. juli 2024 modtaget en ansøgning fra Henrik Hagbarth Mikkelsen på vegne af Marstal Navigationsskole og partnerskabet for Battery Life-Projektet, om støtte til projekt, Maritime Battery Life for brugte batterier fra Ellen.

Formålet med projektet er at forlænge levetiden på batterier i elektriske færger samt upcycle udtjente batterier til andet formål som bl.a. el-lagringsmuligheder.

Projektet er opdelt i to faser, hvor partnerskabet ansøger Ærø Kommune om 200 tkr. i medfinansiering til fase 1. Fase 1 har sammenlagt et budget på 650 tkr. og en varighed på 12 måneder.

Information om fase 1:

Fase 1 er opdelt i to dele.

Del 1 handler om, at lære at forlænge levetiden på maritime batterier ved hjælp af batterilevetidsstyring med sidste nye principper. Dette gøres i samarbejde med SDU Center for Industriel Elektronik i Sønderborg og Danmarks Teknologiske Institut. I praksis vil der blive forsket og lavet cycle-test af brugte batterimoduler fra Ellen på SDUs laboratorie i Sønderborg. Der vil også være ombord-tests af batterimoduler og en optimering af batteristyringsalgoritmerne på Ellen.

I Del 2 opbygges der et lokalt batteriværksted på Reberbanen ved Marstal Navigationsskole, hvor lokale kompetencer skal lære at teste brugte batterier og identificere deres helbredstilstand i deltaljer. Således vil man kunne skelne battericellernes tilstand og bruge dem enten som reservebatterier på el-færger (de bedste), eller renovere/upcycle dem og anvende dem til havnebatterier (udtjente til færgebrug), eller finde de battericeller, som ikke kan upcycles og dermed skal sendes til genbrugsanlæg.

Batterierne som bruges i fase 1 ejes allerede af Ærø Kommune. Med projektet vil batteriernes økonomiske levetid kunne forlænges.

Det ønskede resultat af fase 1 er,

- at en del af de batterier, som er ombord, vil få en længere levetid på færgen.
- at de batterier som ikke længere kan bruges ombord på færgen, upcycles til havnebatterier. Dermed vil de kunne skabe værdi til Ærø Kommune ved eventuelle nye elfærgeladestationer i Ærøskøbing og/eller til balancering til elnettet igennem batterilagringmuligheder.
- at de battericeller, som ikke længere kan bruges sendes til genoparbejdning af deres råmaterialer ved specialanlæg.

Kort information om fase 2 og det videre arbejde:

Resultatet af fase 1 er viden og erfaring, fra tests af batterierne fra Ellen, som kan bruges i fase 2. Fase 2 handler om skalering til at kunne håndtere denne opgave, da der i fremtiden vil komme flere hundrede brugte batterimoduler fra Ellen og andre elfærger. Målet er at kunne gøre det regionalt/lokalt, så værdien bliver hos færgeoperatøren/Ærø Kommune i stedet for at ende i udlandet.

Projektpartnere:

Partnerskabet for Battery Life-projektet består af fire partnere, som har følgende roller i fase 1:

- Danmarks Teknologiske Institut og SDU Center for Industriel Elektronik i Sønderborg udfører avancerede aldrings- og ladetest af batterierne og forundersøgelser af forbedrede metoder til batteristyring.
- Lokale aktører fra Ærøfærgerne og Marstal Navigationsskole bidrager med deres operationelle og uddannelsesmæssige erfaringer.

Derudover forventes det, at udstyrsleverandørerne Danfoss og Leclanché, der var partnere i E-ferry- projektet, deltager som associerede partnere (uden budget) i fase 1-undersøgelserne med viden og erfaringer som interessenter i værdikæden for maritim batteridrift.

Finansiering:

Finansieringen til fase 1 udgør 650 tkr. Partnerskabets egenfinansiering er på 250 t.kr. Ærøfonden har tildelt 200 tkr. i medfinansiering. Partnerskabet søger Ærø Kommune om de resterende 200 tkr.

Administrationens vurdering af projektet:

Battery Life-projektets formål vurderes til at bidrage til implementeringen af klimaplanens indsatsområder 'energi', 'transport' og 'forbrug'. Derudover vurderes det som et godt demonstrationsprojekt, der kan bidrage til opfyldelse af Ærøs selvforsyningsmål.

Særligt er der lagt vægt på, at klimabelastningen ved batteriproduktion samt -afskaffelse ofte er i fokus ved elektrificering af transportsektoren, og da Ærø Kommune har satset på elektrificering af færgedriften, giver det god mening at arbejde med at forlænge batteriernes operationelle levetid for at kompensere bedre for det miljømæssige og økonomiske aftryk fra batteriproduktionen.

Det vurderes til at være det rette tidspunkt til projektet, da den beregnede maritime levealder for de batterier i Ellen, som ikke blev skumfyldte og skadet ved hændelsen i 2023 vil nås i løbet af de næste 4 år.

Hvis 'second-life' projekterne realiseres, når batterierne er udtjente i færgesammenhæng, muliggør det lagring af lokalt produceret el med allerede betalte batterier. Dermed vil det gøre el-lagring til opfyldelse af selvforsyningsmålet billigere.

På baggrund af overstående anbefaler administrationen, at der bevilliges midler til fase 1 af Battery Life-projektet, og at disse midler tages fra restmidlerne af RESponsible Island Prize. RESponsible Island Prize på 3.705 tkr. blev i 2020 givet til Ærø, som en anderkendelse af Ærøs innovative energiløsninger og som bidrag til et bæredygtigt og klimavenligt Europa. Det giver derfor god mening, at dele af RESponsible Island Prize, som den mest energiansvarlige ø går til at udvikle innovative løsninger til at forlænge batteriers levetid og dermed gøre det mere økonomisk og miljømæssigt bæredygtigt at elektrificere færgerne.

Historik:

I 2020 modtog Ærø RESponsible Island Prize på 3.705 tkr. som en anderkendelse af Ærøs innovative energiløsninger.

Tværgående politikker:

Ærøs Klimaplan 2022

Visionsplan for Ærøs energiforsyning

Erhvervspolitikken, indsatsområde 11.

Økonomi:

Partnerskabet for Battery Life-projektet ansøger Ærø Kommune om 200 tkr. til fase 1 af projektet.

Der er ikke afsat midler i 2024 budgettet og der er heller ikke indsendt budget forslag til 2025 budgettet.

Alle midlerne fra RESponsible Island Prize på 3.705 tkr. er udmøntet. Men en del af restmidlerne vil kunne overflyttes til Maritime Battery Life projektet.

RESponsible Island Prizen på i alt 3.705 tkr. er udmøntet til følgende:

- Ærø Borgerenergifællesskab 500 tkr.
- Skovrejsning 1.500 tkr.
- Undersøgelse af mulighed for ålegræs 100 tkr.
- Kommunalt el-cykel projekt 350 tkr.
- Interessent- og infomøder 200 tkr.
- Kortlægning af mulighed for udvidelse af V.E. anlæg 133 tkr.
- LIFE-ring projekt i bl.a. Stokkeby Nor 802 tkr.
- Deltagelse i konferencer mv. med formål at udbrede kendskab til Ærøs vedvarende energi 120 tkr.

Undersøgelse af mulighederne for ålegræs rundt om Ærøs kyster er udarbejdet igennem det forpligtende samarbejde med Svendborg Kommune. Derfor skal de 100 tkr. fra RESponsible Island puljen, som er øremærket en undersøgelse af ålegræs, ikke bruges, og kan derfor anvendes til medfinansiering af ansøgningen.

Der er afsat 200 tkr. til interessent- og informationsmøder med eksterne parter/konsulenter, som endnu ikke er brugt. Flere interessent- og infomøder bliver afholdt igennem konkrete klimaprojekter, der har særskilt finansiering som også inkluderer borgerinddragelse, hvorfor det må forventes at der kan frigøres 100 tkr. herfra til medfinansiering af ansøgningen.

Der vil derfor via omrokering af midlerne afsat under RESponsible Island puljen kunne findes 200 tkr. til medfinansiering af fase 1 af Maritime Battery Life Projektet.

Økonomisk påtegning:

Løn og økonomi bemærker, at RESponsible Island Prize er udmøntet.

Der har ikke været forbrug på det, der er afsat til Ålegræs 100 tkr. og det, der er afsat til Interessent- og infomøder 200 tkr.

Såfremt det vedtages, at der skal ydes støtte til Projekt Maritime Battery Life med 200 tkr. skal det besluttes, hvilke af ovenstående poster der skal finansiere støtten.

Såfremt støtten finansieres af tidligere udmøntet bevillinger fra RESponsible Island Prize, vil støtten ikke have konsekvens for kommunens kassebeholdning.

Sagen afgøres af:

Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at:

- ansøgningen om støtte på 200 tkr. til Maritime Battery Lifes fase 1 godkendes.
- finansieringen sker ved omprioritering af tidligere bevilgede midler fra RESponsible Island Prize som beskrevet under Økonomi.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-08-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler:

- at ansøgningen om støtte på 200 tkr. til Maritime Battery Lifes fase 1 godkendes.
- at finansieringen sker ved omprioritering af tidligere bevilgede midler fra RESponsible Island Prize som beskrevet under Økonomi med 100 tkr. fra bevilling til ålegræs og 100 tkr. fra bevilling interessent- og informationsmøder.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling blev godkendt.

Bilag

Ansøgning til Ærø Kommune om støtte på 200.000 kr til Maritime Battery Life projekt fase 1 af 12 måneders varighed version 28052024

Bilag 2. Maritime Battery Life brochurer dansk udgave 27052024-1

Bilag 1. Maritime Battery Life project plan version 10042024

Punkt 15: Status på implementeringen af Ærøs Klimaplan 2022

S2024-2010

Indledning:

Orientering om status på implementeringen af Ærøs Klimaplan 2022

Sagsfremstilling:

Ærøs Klimaplan 2022 blev vedtaget i oktober 2022. Vi er nu 1,5 år inde i implementeringen af planen med 1,5 år til første række delmål skal være opfyldt.

Som bilag er vedhæftet et statusdokument over delmålene ved hjælp af et trafiklyssystem med dertilhørende kommentar.

Her er det især værd at bemærke følgende:

Indsatsområde 'energi':

- Der er blevet udarbejdet et notat om elektrificering og fremskrivning af Ærøs energiforbrug. Derudover er der blevet udarbejdet en screening for områder til solceller, og en screening for områder til vindmøller. Notatet og screeningerne er værdifuldt baggrundsmateriale til udbygningen af vedvarende energi på Ærø. Udbygningen af VE er nødvendig for at opnå klimaplanens mål om selvforsyning af el- og varmesektoren.
- Ærø Borgerenergifællesskab a.m.b.a. har indgået en samarbejdsaftale med Rise Fjernvarme om et mindre testanlæg til solceller, kaldet projekt 'Rise Sol', hvor borgere og virksomheder kan investere i forhold til deres eget elforbrug i soltimer. Anlægget skal teste principper for deling af el i lille skala.
- Ærø Borgerenergifællesskab a.m.b.a. har opsat smartstyring af private varmepumper rundt omkring på Ærø. Det er fortsat under udbygning.
- Der er udsendt tilbudsindhentning til udarbejdelse af en varmeplan for Ærø. Varmeplanen vil blive brugt som et solidt styringsværktøj, der kan bidrage til målsætningen om en CO2e-neutral, fossilfri og selvforsynende el- og varmesektor.
- Ærøskøbing fjernvarme udvider deres kapacitet, ved at udbygge solfangerfeltet og bygge en ny og større akkumulatortank til lagring af fjernvarmevand som er opvarmet 100% bæredygtigt af sol og halm fra Ærø. Udvidelsen af fjernvarmen bidrager til selvforsyningsmålet.
- Der er et projekt i gang, som arbejder med at forlænge levetiden på maritime batterier fra Ellen, samt upcycle de udtjente batterier til 'second-life' brug i fx lokale havnebatterier og til lokal netbalancering. Battery Life-projektet bidrager til Ærøs selvforsyningsmål.
- CO2e-opgørelsen 2023 viser, at det sandsynligvis ikke er muligt at nå målet for indsatsen 'udfasning af oliefyr', hvor delmålet er udfasning af 50% af oliefyrene i Ærø Kommune i 2025 ift. 2019. I 2023 var der en reduktion på 26% ift. 2019. Der mangler at blive udfaset 237 oliefyr, hvis vi skal nå 50% målet.
- CO2e-opgørelsen for kommunen som virksomhed 2023 viser, at energiforbruget i kommunens bygninger er reduceret med 8% siden 2019. Det betyder, at der stadig skal gøres en indsats for at energioptimere kommunens bygninger, hvis vi skal nå delmålet om 15% reduktion af energiforbruget i kommunens bygninger i 2025. Som tiltag er der indkøbt et energistyringsværktøj, 'EnergyKey'. EnergyKey skal hjælpe til at overvåge energiforbruget i kommunens bygninger, så unødigt forbrug kan hindres.

Indsatsområdet 'transport':

- Det har været en langsom opstart med den offentlige ladeinfrastruktur til elbiler på Ærø, men nu er der kommet fart på det private marked. Ærø har nu tre ladeoperatører, som har opsat minimum 14 forskellige ladesteder med 36 offentlige ladepunkter.
- Det går stødt fremad med udskiftning af kommunens bilflåde til elbiler. I 2021, da det blev vedtaget at den kommunale bilflåde skal være emissionsfri senest ved udgangen af 2029, var der 55 fossilbiler, 3 elbiler og 2 hybridbiler. I 2023 var der 40 fossilbiler, 15 elbiler og 1 plugin-hybrid. Det betyder, at foruden en opnormering på 12 elbiler, så er bilflåden reduceret med 4 biler. Der bliver løbende sat ladestander op de steder, hvor bilerne bliver udskiftet.

- Det kommunale cykelprojekt er godt i gang, og udlånscyklerne er i sommerhalvåret fuldt booket med venteliste. 99 medarbejdere deltog i Vi Cykler til Arbejde kampagnen i maj og cyklede samlet 12.615 kilometer. De mange kilometer viser, at der er CO2 at spare ved at fokusere på medarbejders transport til/fra arbejde.
- Der er fremdrift i færgeprojektet E-ferry Twins. Dog vil delmålet om at 50% af de kommunale færger er omstillet til fossilfri drift i 2025 vil ikke blive opfyldt. Ifølge tidsplanen for E-Ferry Twins projektet forventes begge færger på ruten Ærøskøbing-Svendborg idriftsat i 2027. Dermed forventes delmålet, om at 75% af de kommunale færger er omstillet til fossilfri drift i 2030, opfyldt før tid.
- Den nuværende buskontrakt udløber i 2027. De indledende processer til et nyt udbud, for fossilfri busdrift, startes op i efteråret 2024.
- Delmålet om at Birkholmsholmsposten udbydes med fossilfri drift i 2025 er delvist nået. I 2023 er der indgået aftale om fossildrift af ruten Marstal-Birkholm i 6 år med mulighed for forlængelse i yderligere 6 år. I kontrakten er der sat krav om, at hvis optionen på forlængelse tages i brug, skal ruten besejles emissionsfrit fra 2029. Hvis ikke kontrakten forlænges går det i udbud på emissionsfri drift i 2029.
- Der er sket en stigning i udledningen fra personbiler på 7 tons fra 2022 til 2023. Der er ingen lokale indsatser i gang for at understøtte tiltag, der opfordrer til fossilfri privatbilisme.

Indsatsområdet 'landbrug og arealanvendelse':

- Skovprojektet ved Skovby realiseres. Finansieringen til de cirka 16 ha nye skov er på plads. Den nye skov rejses ved Skovby tæt på Søbygaard og Naturstyrelsen er ejer af skoven og står for driften. Skoven bliver en offentlig tilgængelig statskov. Der mangler stadig 14 hektar for at opfylde delmålet om 30 hektar inden 2030.
- Delmålet om, at der er foretaget en undersøgelse af muligheden for at etablere et sektorkoblet pyrolyseanlæg på Ærø er endnu ikke påbegyndt. Det påtænkes at koble undersøgelsen op med den nye partnerskabsaftale mellem de 10 fynske kommune, L&F Centrovic, Patriotisk Selskab og Dansk Familielandbrug. En af de tre spor i aftalen handler om biomasse, hvor pyrolyse bl.a. indgår.

Indsatsområdet 'forbrug':

- Der har i foråret 2024 været afholdt 4 'Hverdagens Klimatopmøder' i samarbejde med Ærøs lokalråd med i alt 125 deltagere. Klimamøderne har haft fokus på at reducere husstandsforbrug og er dermed med til at opfylde målet om understøttelse af tiltag, som kan reducere klimabelastende forbrug på Ærø.
- Der har det sidste 1,5 års tid været fokus på at reducere forbrugsindkøb i kommunen ved at nedsætte leveringsdage samt lave større centrale indkøbsaftaler.
- De indledende processer til udarbejdelse af et handlingskatalog for reducere forbrug i Ærø Kommune er påbegyndt, men handlingskataloget vil ikke foreligge i 2024. Handlingskataloget forventes færdigt i løbet af 2025. Et handlingskatalog vil hjælpe med at give en fælles retning for hvilke produkter, vi ønsker at købe i kommunen.
- En revurdering og/eller revision af klimaplanen afventer nye retningslinjer om revision af DK2020 klimaplaner fra Klimaalliancen. En mere detaljeret beskrivelse af indsatsområdet 'forbrug' bliver derfor først indskrevet, når klimaplanen revideres.

Indsatsområdet 'klimatilpasning':

- Indsatsområdet for klimatilpasning er kommet maksimalt i fokus efter stormfloden i oktober 2023. Der er indsendt budgetforslag til udarbejdelse af en klimatilpasningsplan. En klimatilpasningsplan vil give et overblik over nødvendige indsatser for at opfylde målet om at Ærø Kommune i 2050 er tilpasset klimaforandringerne. Derudover vil en klimatilpasningsplan bidrage til at udvælge og kvalificere klimatilpasningsprojekter samt prioritere projekterne efter mest nødvendige.

Historik:

Kommunalbestyrelsen vedtog følgende klimamål den 18. august 2021:

2025 - Ærø Kommune som virksomhed er CO2e-neutral og fossilfri på el og varme.

2030 - Ærø Kommune som virksomhed er CO2e-neutral og fossilfri (ekskl. færgerne)

- Ærø Kommune som geografisk område er CO2e-neutralt, fossilfrit og selvforsynende med vedvarende energi i el- og varmesektoren

2035 - Ærø Kommune som virksomhed er CO2e-neutral og fossilfri (inkl. færgerne)

2040 - Ærø Kommune som geografisk område er CO2e-neutralt.

Klimamålene er samlet i Ærø Klimaplan 2022, som blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 12. oktober 2022.

Retsgrundlag:

Klimaloven - LBK nr 2580 af 13/12/2021

Tværgående politikker:

Ærø Klimaplan 2022.

Visionsplan for Ærø Energiforsyning.

Udviklingsstrategien.

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at status på implementering af klimaplanen tages til efterretning.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-08-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at status på klimaplanen tages til efterretning.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Bilag

Overordnet status for klimamål pr. 01.07.24

Ærø Klimaplan_2022

Punkt 16: CO2e-opgørelser for Ærø 2023

S2024-2116

Indledning:

Gennemgang og godkendelse af CO2e-opgørelserne for Ærø Kommune som virksomhed i 2023 og Ærø kommune som geografisk område i 2023.

Sagsfremstilling:

Teknisk afdeling har fået udarbejdet en CO2e-opgørelse for Ærø Kommune som virksomhed og en CO2e-opgørelse for Ærø kommune som geografisk område.

CO2e-opgørelserne bliver, blandt andet, brugt som datagrundlag for opfølgning af klimareduktionsmålene i Ærø Klimaplan samt målene for selvforsyning af Ærø's energisektor.

CO2e-opgørelserne viser, at der har været et fald i CO2e-udledningen både for kommunen som virksomhed, og for kommunens geografiske område. Den reducerede CO2e-udledning i 2023 skyldes primært, at emissionsfaktoren for el er blevet væsentlig mindre i 2023 pga. en høj andel af elproduktion fra sol og vind, samt at der har været et mindre brændstofforbrug til Ærøfærgerne.

CO2e-opgørelsen for 2023, viser desuden også, at Ærø's elforbrug var selvforsynende med vedvarende energi på månedsbasis.

CO2e-opgørelse for Ærø Kommune som virksomhed 2023

CO2e-udledningen for Ærø Kommune som virksomhed udgjorde i 2023 samlet 9.535 tons.

Udledningen er fordelt på følgende:

- Kommunens transportudledninger: 9.476 tons
- Udledning fra el- og varme i kommunens bygninger: 59 tons

CO2e-opgørelsen viste, at der fra 2022 til 2023 har været et samlet fald i udledningen for kommunen som virksomhed på 716 tons, svarende til 7%.

CO2e-opgørelse for Ærø kommune som geografisk område 2023

CO2e-udledningen for Ærø som et samlet geografisk område udgjorde i 2023 i alt 42.269 tons.

Udledningerne er fordelt på følgende:

- El (ekskl. forbrug til varme og transport): 2.516 tons.
- Varme: 1.809 tons
- Transport: 18.673 tons
- Landbrug: 18.938 tons
- Affaldsdeponi: 168 tons
- Spildevand: 164 tons

CO2e-opgørelsen viste, at der fra 2022 til 2023 har været et samlet fald i den geografiske udledningen på 2.029 tons CO2e, svarende til 4,6%.

Historik:

Kommunalbestyrelsen vedtog den 18. august 2021 følgende klimamål:

2025 - Ærø Kommune som virksomhed er CO2e-neutral og fossilfri på el og varme.

2030 - Ærø Kommune som virksomhed er CO2e-neutral og fossilfri (ekskl. færgerne)

- Ærø Kommune som geografisk område er CO2e-neutralt, fossilfrit og selvforsynende med vedvarende energi i el- og varmesektoren

2035 - Ærø Kommune som virksomhed er CO2e-neutral og fossilfri (inkl. færgerne)

2040 - Ærø Kommune som geografisk område er CO2e-neutralt.

2050 - Ærø Kommune som geografisk område er tilpasset klimaforandringerne.

Klimamålene er samlet i Ærøs Klimaplan 2022, som blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 12. oktober 2022

Retsgrundlag:

Klimaloven - LBK nr 2580 af 13/12/2021

Tværgående politikker:

Ærøs Klimaplan 2022

Visionsplan for Ærøs energiforsyning

Økonomi:

Ingen.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at både CO2e-opgørelsen for Ærø Kommune som virksomhed 2023 og CO2e-opgørelsen for Ærø kommune som geografisk område 2023 godkendes.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 22-08-2024

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at både CO2e-opgørelsen for Ærø Kommune som virksomhed 2023 og CO2e-opgørelsen for Ærø kommune som geografisk område 2023 godkendes.

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Et flertal i Økonomi- og erhvervsudvalget anbefaler, at Teknik-, miljø- og havneudvalgets indstilling godkendes.

Administrationen undersøger muligheden for at opgøre udledningen i forhold til boliger.

Bent Juul Sørensen kan ikke tage CO2 opgørelsen til efterretning, idet han ønsker at udledningen i forhold til boliger medtages som en særskilt kategori i CO2 opgørelsen.

Bilag

CO2e-opgørelse for Ærø Kommune som geografisk område 2023 - 2024.07.03

CO2e-opgørelse for Ærø Kommune som virksomhed 2023 - 2024.07.01

Punkt 17: Godkendelse af referat

S2020-10537

Sagsfremstilling:

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke "Godkend."

Aktuel beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 05-09-2024

Godkendt.